

Koomiline ooper nagu klounaad

Viimaste peaproovide aegu on teater kihinat-kahinat täis nagu sipelgapesa. Ühed laulavad häält lahti, teised rüüetuvad õmb-luste ragisedes rüüetesse harjumatusesse rõivastesse, kolmandaid meigitakse, neljandad seavad paigale dekoratsioone. Jookseb mööda Ooperikoor, ilmselt proovisaali, et veel võtta, mis võtta annab. Varvastel tippides hõljub ringi Balletirühm, asjalikult jagab näpunäiteid Kostüümiala Juhataja. Isegi Tuletõrjujal on valvamist küllaga, sest ärevil suitsumehed töötavad kahekordse energiaga otse lavauste taga (süüsetamine, muide kahjustab häälepaelu!).

Ligineb Daam Rohelises, kes millegipärast eriti ei kiirustagi. Mida arvab tema lavale tulevast ooperist? Proua Reich (eraelus Leili Tammel): "Milline ilus muusika ja huvitavad karakterid!"

Rohkemaks ei olnud aega, sest ligi ruttab Vastutav Kontsertmeister ja jutt läheb konkreetsete fraaside ja nootide peale, mis veel ei kõlanud nii, nagu oleks pidanud.

Etendusel, juba ette öeldes, kõlas kõik väga kenasti, kui mitte rääkida teatrisaali õnnetust akustikast, mis sunnib lauljaid

pingutama ja orkestrit tagasihoidlikumale mängule. Õnnetuseks ei suuda ka dirigendid pillimeestel etendusest etendusse kätt peal hoida ja laulumehed laval kipuvad vägisi kaotusseisu jääma.

Kuulajale on see muidugi väsitav, kui ta peab lauluhäält nagu eksinud linnukest mööda teatrisaali taga ajama, rääkimata tekstist, mis läheb enamalt jaolt kaduma. Väljapääs leidub ilmselt saali akustika muutmises tänapäeva tehniliste vahenditega, mis jällegi vajab kõvasti maksimaksja raha. Kurv on mõelda, kui lähedal oldi rublaajal uue ooperiteatri ehitamisele!

Avamäng oli rikutud

Tagasi teatrisaali. Paul Mägi dirigeeritud orkester kõlab alati säravalt ja sütitavalt. Vahel siiski tundub, et vaskpillid domineerivad liialt. Aga võibolla ainult tundub, sest avamängus valitses pillirühmade vahel tasakaal.

Murphy seaduse üks tuletust ütleb nii: kui asi edeneb hästi, siis läheb midagi untsu. Nii ka juhtus.

Keset ilusat avamängumuusikat avaneb eesriie ja algab üks lõputu sebinine. Üle lava on

Estonia Teater

"Windsori lõbusad naised"

Otto Nicolai koomilis-fantastiline ooper kolmes vaatuses

Lavastaja Leena Salonen (Soome)

Dirigent Paul Mägi

Eelesietendusel laulsid Teo Maiste, Tarmo Sild, Mart Laur, Mati Kõrts, Ivo Kuusk, Villu Valdmaa, Pirjo Levandi, Marika Eensalu, Annika Tõnuri, Mart Madiste.

Eietendus 3. nov. 1995

Pirjo Levandi ja Leili Tammel

HARRI ROSPU foto

MAALEHT

16. nov. 95

tõmmatud pesunöör, sinna riputatakse daamipesu, ja neid püksikesi tõmmatakse koos nõoriga kord ühele, kord teisele poole. Võib ju mõista lavastajat, kes arvab, et kui laval midagi tähelepanuväärset ei sünni, laseb publik saalist jalga. Tähelepanu koondus küll lavale, aga mitte informatiivsele tegevusele (armastuskirjade üleandmine), vaid ikka sellele pesunöörile, mis ei tahtnud kuidagi alluda pesuomaniku tahtmistele-toimetistele. Avamäng oli rikitud.

Muusika mõttetu illustreerimine parasiittegevusega häiris kogu tüki vältel (1. vaatuses pikade jalgadega härra Reichi ebaloomulik kiikumine, meesosaliste muusikas tammumine teise vaatuse finaalis jne).

Kogemustega lavastaja peaks olema suuteline tegema vahet muusikasse lavastamise ja muusika illustreerimise vahel. Ja see proua Fluthi aluspesu, mis näis lavastaja jaoks olevat ammendamatu inspiratsiooni allikas! Püksikesi võib mööda lava laiail pilduda, mööga otsas lipuna kasutada ning muulgi viisil eksponeerida ja ekspluateerida. Koomiline ooper ei peaks olema klounaad, et mõjuda koomilisena.

Suureks õnnestumiseks võib pidada **PIRJO LEVANDIT PROUA FLUTHI** osas. Parajalt elujanune abielunaine, kellele truudus on tõesti ainult juhuse puudus. Muidugi ei ole selleks

juhuseks naeruväärne **FALSTAFF**, kuid Suure Juhuse ootust õhkub proua Fluthi käitumisest küll. Efektselt välja mängitud nüansid (sukapaela sidumine, kleidi kergitamine nõori-de abil) lisavad oma sära.

Toredasti mõjub **TARMO SILD HÄRRA FLUTHI** rollis. Parajalt temperamentne, armukade ja ettevõtlik, mõjub ta koomilisemana kui **FALSTAFF (TEO MAISTE)**, kuna tänu lavastaja püüdlustele Falstaff peab olema iga hinna eest koomiline. Seal, kus Teo Maistele on jäetud vabad käed, mängib ta suurepäraselt.

Aramärkimist väärivad ka naiste kostüümid ja kolmanda vaatuse lavapilt.

Tagantjärele tundub, et muusika, libreto ja tegelaste potentsiaal oleks lubanud paremat tulemust. Lavastajal jäi puudu veidi fantaasiat, veidi maitsekust ja veidi (mehelikku?) kontseptsioonikindlust.

Lõpuks veel üks tsitaat Murphy seadustest: Ainsad inimesed, kes leiavad selle, mida nad elus otsivad, on vigade otsijad.

Nii et, kallid teatrikülastaja, kui sa selles lavastuses vigu ei otsi ja naudid muusikat, laulu ja ooperiõhkkonda, siis oled õiges kohas. Eriti pühapäevaõhtuti, kui kaks piletit müüakse ühe pileti hinnaga. Meeldivaid teatrielamusi!

PER EELJÕE